

Streszczenie

Preferencje turystyczne osób w wieku senioralnym a oferta rynkowa usług turystycznych

Słowa kluczowe: seniorzy, turystyka senioralna, preferencje turystyczne, oferta turystyczna, organizator turystyki, model biznesowy

Rozprawa obejmowała swoim zakresem badawczym preferencje turystyczne osób w wieku senioralnym w odniesieniu do oferty rynkowej usług turystycznych. Grupę badawczą stanowili seniorzy mieszkający na Dolnym Śląsku i dolnośląskie biura podróży organizujące wypoczynek dla osób starszych. Celem głównym była identyfikacja preferencji turystycznych seniorów (osób w wieku powyżej 55 lat), w szczególności ich potrzeb, motywów uprawiania turystyki i oczekiwanych korzyści, a także sprawdzenie rynkowej oferty usług turystycznych pod kątem jej dostosowania do zidentyfikowanych preferencji. Cel główny został uzupełniony o cele empiryczne, które umożliwiły identyfikację grupy badawczej seniorów z uwzględnieniem ich wieku, stanu cywilnego, dochodów oraz preferencji turystycznych. Dodatkowo ustalono stopień dostosowania rynkowej oferty turystycznej do grup osób starszych. Wyniki badań wykazały znaczną korelację ofert turystycznych przedstawionych przez ankietowane biura podróży z preferencjami uczestniczących w ankiecie seniorów.

Celem praktycznym było opracowanie modelu badania i zaspokajania potrzeb turystycznych seniorów. Zaproponowany model ma formę schematu blokowego i umożliwia tworzenie oferty produktowej zgodnej z preferencjami i oczekiwaniami jej odbiorców. Sformułowane cele pracy osiągnięto poprzez wielopoziomowe badania. Ponadto przeprowadzono analizę danych ze źródeł wtórnych, która pozwoliła opracować podstawę teoretyczną pracy.

Autor od wielu lat współpracuje z różnymi biurami podróży. Jako pilot wycieczek ma bezpośredni kontakt z grupami turystycznymi, w tym z seniorami, co umożliwia mu zdobywanie praktycznej wiedzy dotyczącej turystyki. Współpracuje także z lokalnymi organizacjami zrzeszającymi biura podróży, a także czynnie uczestniczy w spotkaniach i konferencjach dotyczących różnych form turystyki.

Dane źródłowe do badań pozyskano, stosując techniki ankietowe, które pozwoliły na ich usystematyzowanie i wstępną implementację do arkuszy analitycznych. Wykorzystane metody statystyczne posłużyły do weryfikacji przyjętych tez oraz syntezy wniosków płynących z badań.

Praca składa się z sześciu rozdziałów, w których przedstawiono sytuację seniorów w odniesieniu do ich potrzeb i preferencji turystycznych oraz ofertę biur podróży organizujących imprezy turystyczne dla tego segmentu klientów. Rozdział pierwszy zawiera teoretyczne podstawy pracy i definicje stosowanych pojęć. Omówiono w nim również zmiany demograficzne oraz scharakteryzowano produkty turystyki senioralnej. W rozdziale drugim opisano metodologię badań, w tym metody, techniki i narzędzia badawcze. Rozdział trzeci obejmuje analizę preferencji turystycznych seniorów w świetle badań bezpośrednich. Rozdziały czwarty i piąty mają charakter empiryczny; przedstawiono w nich analizę kluczowych determinant dotyczących organizatorów turystyki senioralnej oraz preferencji ich klientów. Ostatni, szósty rozdział pracy przedstawia autorski model badania i zaspokajania potrzeb turystycznych seniorów. W pracy wykorzystano badania ilościowe i jakościowe oraz użyto specjalnie do tego celu opracowanego kwestionariusza ankietowego i kwestionariuszy wywiadu z seniorami i przedstawicielami biur podróży z Dolnego Śląska.

Na podstawie przeprowadzonych analiz ustalono, iż turystyka senioralna w Polsce charakteryzuje się wysoką dynamiką rozwoju. Preferencje turystyczne osób w niej uczestniczących będą ewoluowały w kierunku większego zainteresowania nowymi jej formami, co spowoduje zmiany w sposobie obsługi klientów przez biura podróży. Badania wykazały korelację między preferencjami turystycznymi seniorów a ofertą biur podróży. Kierunki turystyczne proponowane na rynku spełniały oczekiwania analizowanej grupy. Badani seniorzy wybierali najczęściej wyjazdy krajowe nad morze i w góry, co było zgodne z przygotowaną przez organizatorów turystyki ofertą dla nich przeznaczoną. Preferowany czas trwania imprezy w opinii klientów wynosił do 7 dni; takie same okazały się odpowiedzi biur podróży. Jako organizatora turystyki większość seniorów wskazywała lokalne biura podróży, parafie, biura pielgrzymkowe i kluby seniora. Wyniki te mogą dowodzić wysokiego poziomu rozpoznania potrzeb turystycznych osób starszych przez reprezentantów firm i instytucji oferujących produkty turystyczne przeznaczone dla tej grupy klientów.

5. 06. 2023r.

